PATVIRTINTA
Generalinės direktorės
2026 m. spalio 13 d.
Veiklos įsakymu Nr. ĮSK-2026-14

DĖL PASLAUGŲ IR PARAMOS GAVĖJŲ APSAUGOS POLITIKOS TVIRTINIMO

VISUOMENINĖS ORGANIZACIJOS „GELBĖKIT VAIKUS“ PASLAUGŲ IR PARAMOS GAVĖJŲ APSAUGOS POLITIKA

Versija / klasifikavimas:	1.0 / Viešo naudojimo dokumentas		
Autorius:	Gustė Baltuškienė (Projektų valdymo skyriaus vadovė)		
Peržiūrėjo:	Monika Brazdžiūtė (Personalo ir procesų direktorė)		
Patvirtino:	Laura Milčienė (Generalinė direktorė)		
Patvirtinimo data:	2026-10-13	**Kitos peržiūros data:**	2028-10-13

TURINYS

1. TIKSLAS.....3

2. POLITIKOS NUOSTATOS.....3

3. SĄVOKŲ IŠAIŠKINIMAI.....7

4. SUSIJĘ ORGANIZACIJOS DOKUMENTAI.....10

1. TIKSLAS

Vaikai ir suaugusieji, kurie gauna paslaugas ar paramą iš visuomeninės organizacijos „Gelbėkit vaikus“ (toliau – Paslaugų ir paramos gavėjai), turi būti maksimaliai apsaugoti nuo Organizacijos darbuotojų ir atstovų tyčinių ar netyčinių veiksmų ar neveikimo, dėl kurių jiems kiltų smurto, išnaudojimo, piktnaudžiavimo, nepriežiūros ar kitokios žalos rizika – tiek bendraujant gyvai, tiek internetu ar kitoje skaitmeninėje aplinkoje.

Pareigą užtikrinti Paslaugų ir paramos gavėjų saugumą turi visi visuomeninės organizacijos „Gelbėkit vaikus“ (toliau – Organizacija) darbuotojai ir atstovai. Ši pareiga pirmiausia įtvirtinta šioje Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugos politikoje (toliau – Politika). Politikos nuostatos, kiek tai aktualu, taip pat yra įtrauktos į kitas Organizacijos vidaus politikas, procedūras, taisykles ir aprašus bei sutartis su trečiosiomis šalimis.

Visi susirūpinimą keliantys atvejai ir įtarimai, įskaitant susijusius su sauga internete, nagrinėjami vadovaujantis šia Politika.

Šios Politikos nuostatų nesilaikymas gali lemti:

a) tiesioginę ir ilgalaikę žalą asmenims, kuriuos esame įsipareigoję apsaugoti;

b) drausmines priemones Organizacijos atstovams, įskaitant sutarčių ar kitų susitarimų nutraukimą;

c) teisines pasekmes, baudas, taip pat apribojimus ar kitas kliūtis pasinaudoti finansavimo galimybėmis;

d) pasitikėjimo Organizacija praradimą ir reikšmingą žalą jos reputacijai.

Ši Politika peržiūrima ne rečiau kaip kas 2 (dvejus) metus arba pasikeitus esminiams *Save the Children International* tinklo reikalavimams.

2. POLITIKOS NUOSTATOS

1.	**Bendroji nuostata.** Veiksminga Paslaugų ir paramos gavėjų apsauga remiasi mūsų bendru įsipareigojimu saugoti vaikus ir bendruomenes nuo visų smurto, išnaudojimo, piktnaudžiavimo, nepriežiūros ir kitokios žalos formų (toliau visos kartu – Žala), kylančių dėl Organizacijos veiklos. Pripažįstame, kad tokia Žala gali kilti tiek internetu, tiek bendraujant gyvai, ir esame įsipareigoję ją mažinti bei šalinti visose srityse, kuriose veikiame. Organizacijos taikomi standartai dažnu atveju yra aukštesni, nei reikalauja šalies įstatymai ar visuomenėje įsigalėję papročiai; jų laikytis įsipareigoja visi Organizacijos atstovai. Siekiame sukurti aplinką, kurioje bet koks susirūpinimas ar klausimai, susiję su Paslaugų ir paramos gavėjų saugumu, gali būti atvirai iškelti ir aptarti, o mūsų vidaus sistemų bei praktikų stiprinimas didina Organizacijos atskaitomybę žmonėms, kuriems siekiame padėti.
2.	**Vaikai.** Kaip organizacija, priklausanti *Save the Children International* tinklui ir atstovaujanti vaiko teisėms, turime ypatingą pareigą užtikrinti su mumis bendraujančių vaikų saugumą. Vaiko geriausi interesai ir gerovė yra mūsų prioritetas – į juos atsižvelgiama vertinant vaiko saugumą, sveikatą, ryšius su šeima, vystymąsi, tapatybę ir teisę būti išklausytam, kaip tai numato Jungtinių Tautų Vaiko Teisių Konvencijos 3 straipsnis. Vaikai įgalinami suvokti savo teises; jiems

	suprantamai paaiškinama, kas yra priimtinas ir nepriimtinas elgesys bei ką daryti kilus problemoms ar klausimams. Kai vaiko atvaizdas, istorija ar nuomonė naudojama Organizacijos veikloje ar viešojoje komunikacijoje, iš anksto gaunamas jo amžių ir brandą atitinkantis pritarimas kartu su tėvų ar globėjų sutikimu; vaikas turi teisę savo pritarimo nesuteikti net tuo atveju, kai sutikimą jau yra davęs tėvas ar globėjas.
3.	**Pagrindinės kontrolės priemonės ir atsakomybė.** Organizacijos Valdyba ir Generalinis direktorius atsako už tai, kad būtų įgyvendinamos tinkamos Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugos rizikos mažinimo priemonės ir kad šios Politikos įgyvendinimo išlaidos būtų numatomos veiklos planuose bei biudžetuose. Skyrių vadovai atsako už Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugos integravimą į savo komandų veiklos planus – tai apima atsakingų asmenų paskyrimą, mokymų, informacijos ir metodinės pagalbos užtikrinimą, su veikla susijusių rizikų vertinimą bei mažinimą ir tinkamą reagavimą į įtariamus šios Politikos pažeidimus.
4.	**Asmeninė atsakomybė.** Visi Organizacijos atstovai privalo demonstruoti aukščiausius elgesio su vaikais ir suaugusiaisiais standartus tiek asmeniniame, tiek profesiniame gyvenime ir imtis visų būtinų priemonių, kad savo atsakomybės srityje bei savo elgesiu – tiek internetu, tiek gyvai – užkirstų kelią Žalai asmenims, su kuriais bendraujame. Visi Organizacijos atstovai: – supranta šią Politiką ir jos laikosi; – išklauso privalomus mokymus apie Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugą per pirmąsias 30 dienų nuo darbo, savanorystės ar bendradarbiavimo pradžios, o vėliau juos kartoja ne rečiau kaip kas 2 (dvejus) metus; – niekada patys nedaro Žalos ir nesukelia jos rizikos jokiam asmeniui, su kuriuo bendraujame savo veikloje; – nenaudoja savo, kaip Organizacijos atstovo, padėties ar įtakos, siekdami padaryti (ar paskatinti kitą asmenį padaryti) Žalą; – užtikrina, kad, esant galimybei, visose veiklose, kuriose dalyvauja vaikai ir suaugusieji Paslaugų ir paramos gavėjai, dalyvautų ne mažiau kaip du Organizacijos atstovai, o savanoriai niekada nebūtų palikti vieni su Paslaugų ir paramos gavėjais; – supranta savo veiklos srities rizikas ir įgyvendina su savo pareigomis susijusias rizikos mažinimo priemones; – nedelsdami ir konfidencialiai praneša apie bet kokius įtariamus Žalos ar jos rizikos atvejus; nepranešimas savaime laikomas šios Politikos pažeidimu.
5.	**Įgyvendinimas, stebėsena ir peržiūra.** Ši Politika ir ją įgyvendinančios procedūros taikomos visoms Organizacijos programoms, projektams ir veikloms. Pranešimų bei atvejų valdymo duomenys peržiūrimi bent kartą per metus, siekiant įvertinti pranešimų ir reagavimo mechanizmų veiksmingumą bei su Organizacijos veikla susijusias rizikas. Vaikai ir kiti Paslaugų ir paramos gavėjai informuojami apie savo teisę būti apsaugotiems nuo bet kokios Žalos ir apie tai, kaip pranešti apie susirūpinimą keliantį atvejį. Iš vaikų, globėjų ir bendruomenių, su kuriomis dirbame, renkamas grįžtamasis ryšys, siekiant įvertinti apsaugos sistemos veiksmingumą.
6.	**Prevencija.** Skyrių vadovai užtikrina, kad su jų veiklos sritimi susijusios Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugos prevencijos priemonės – įskaitant informuotumo didinimą ir rizikų atpažinimą –

	būtų įdiegtos, prieinamos ir suprantamai komunikuojamos visiems Organizacijos atstovams. Pagrindinės prevencijos priemonės: – saugaus įdarbinimo praktikų taikymas priimant darbuotojus, savanorius ir praktikantus, įskaitant nepriekaištingos reputacijos patikras asmenims, dirbsiantiems ar turėsiantiems tiesioginį kontaktą su vaikais; – saugių partnerysčių principų taikymas bendradarbiaujant su Partneriais, turinčiais tiesioginį kontaktą su Paslaugų ir paramos gavėjais; – saugaus programų planavimo principų – rizikos vertinimo nuo pat veiklos planavimo etapo ir jo peržiūros viso projekto ciklo metu – taikymas; – pranešimų apie pastebėtus pažeidimus kanalo užtikrinimas.
7.	**Pranešimai.** Organizacija skatina atvirą kultūrą, kurioje bet kas gali saugiai ir pasitikėdamas pranešti apie Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugos incidentus ar susirūpinimą keliančius atvejus, įskaitant skaitmeninėje erdvėje kylančius atvejus. Apie visus įtariamus ar žinomus tokius atvejus privaloma pranešti per 24 valandas nuo sužinojimo, nebent to padaryti neįmanoma arba yra kitų išskirtinių aplinkybių. Nepranešimas apie žinomą ar įtariamą pažeidimą pats savaime laikomas šios Politikos pažeidimu. Pranešti galima: – elektroniniu paštu saugus.vaikas@savethechildren.org; – telefono numeriu +370 609 23776; – užpildant anoniminę pranešimų formą Organizacijos interneto svetainėje. Bet kokia informacija, susijusi su įtarimais dėl šios Politikos pažeidimo, laikoma itin konfidencialia – apie ją žino tik tiesiogiai su pranešimu, įtarimais ar tyrimu susiję asmenys – ir neteikiama jokiai trečiajai šaliai, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymų numatytus atvejus. Renkami duomenys tvarkomi laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) ir kitų taikomų duomenų apsaugos teisės aktų reikalavimų.
8.	**Reagavimas.** Gauto pranešimo nagrinėjimo terminas – 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų; pasibaigus tyrimui ar jo nagrinėjimo terminui, pranešėjas (-a) informuojamas (-a) apie tyrimo baigtį. Nagrinėjimo metu vadovaujamasi Pranešimų apie pastebėtus pažeidimus politika ir procedūromis bei Organizacijos Pranešimų nagrinėjimo ir pagalbos nukentėjusiems procedūra. Organizacija imasi tinkamų korekcinių veiksmų, įskaitant drausmines ar teisines priemones, taip pat ir tų atstovų atžvilgiu, kurie žinojo apie pažeidimą, tačiau nesiėmė veiksmų. Visi Organizacijos atstovai privalo visapusiškai bendradarbiauti tiriant įtariamus šios Politikos pažeidimus; atsisakymas tai daryti savaime laikomas šios Politikos pažeidimu. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, apie pagrįstus įtarimus dėl netinkamo elgesio su vaikais ir suaugusiais Paslaugų ir paramos gavėjais informuojamos atitinkamos valstybės institucijos.
9.	**Į nukentėjusįjį orientuotas ir traumai jautrus požiūris.** Nagrinėjant bet kokį susirūpinimą keliantį atvejį ar pranešimą, svarbiausia – nukentėjusiojo gerovė, valia, poreikiai ir teisės. Pagalba nukentėjusiajam teikiama nepriklausomai nuo to, ar jis nusprendžia teikti skundą ar dalyvauti tyrime, ir tokiu būdu, kuris jo neizoliuoja, nestigmatizuoja ir nesukelia pakartotinės traumos. Reaguodami atsižvelgiame į tai, kad trauma gali turėti ilgalaikį poveikį asmens sveikatai bei

	psichologinei ir socialinei raidai.
10.	**Taikomi teisės aktai.** Politika įgyvendinama vadovaujantis *Save the Children International* Apsaugos (angl. *Safeguarding*) politika, 1989 m. Jungtinių Tautų Vaiko Teisių Konvencija ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, įskaitant Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą (BDAR).
11.	**Įvadiniai ir periodiniai mokymai.** Visi Organizacijos atstovai privalomus mokymus apie Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugą išklauso per pirmąsias 30 dienų nuo darbo, savanorystės ar bendradarbiavimo pradžios, o vėliau juos kartoja ne rečiau kaip kas 2 (dvejus) metus. Mokymų baigimas fiksuojamas.
12.	**Atitikties užtikrinimas ir auditas.** Organizacija periodiškai vertina, kaip Partneriai ir Atstovai, turintys tiesioginį kontaktą su Paslaugų ir paramos gavėjais, laikosi šios Politikos reikalavimų, ir gali atlikti patikrinimus ar prašyti pateikti tai patvirtinančius dokumentus.
13.	**Mūsų siekis ir partnerystė.** Organizacijos siekis – sugebėti pademonstruoti, kad ji yra lyderė Paslaugų ir paramos gavėjų saugumo užtikrinimo srityje. Dirbdama su Partneriais, Organizacija siekia, kad žinios apie Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugą būtų paskleistos kitose organizacijose bei bendruomenėse.

3. SĄVOKŲ IŠAIŠKINIMAI

Sąvokos pateikiamos abėcėlės tvarka.

Sąvoka	Išaiškinimas
„Asmuo, dėl kurio kilo įtarimas“	Asmuo (-enys), kurio (-ių) atžvilgiu gautas pranešimas ar skundas, t. y. asmuo, kuris, kaip įtariama, savo veiksmais ar neveikimu sukėlė ar galėjo sukelti Žalą.
„Geriausi vaiko interesai“	Sąvoka kildinama iš Jungtinių Tautų Vaiko Teisių Konvencijos 3 straipsnio. Į tai įeina vaiko saugumas, sveikata, gerovė, ryšiai su šeima, fizinis, psichologinis ir emocinis vystymasis, tapatybė, saviraiškos laisvė, privatumas, taip pat teisė būti išklausytam bei laisvai formuoti ir reikšti savo nuomonę. Iš esmės geriausi vaiko interesai yra tai, kas geriausia konkrečiam vaikui.
„Grooming“ (pasitikėjimo pelnymas siekiant išnaudoti)	Elgesys ar veiksmai, kuriais siekiama užmegzti emocinį ryšį su mažiau galios turinčiu asmeniu, turint tikslą ar galimybę šį ryšį ateityje panaudoti seksualiniams ar kitiems išnaudojimo tikslams. Pavyzdys: vaiko, su kuriuo bendraujame, kvietimas į savo namus, asmeninių kontaktinių duomenų (telefono numerio, paskyrų socialiniuose tinkluose) dalijimasis su juo, dovanų teikimas ar kitoks siekis įgyti išskirtinį pasitikėjimą.
„Nukentėjusysis“	Asmuo, kuris patyrė ar patiria Žalą, susijusią su jo santykiu su Organizacija ar jos atstovais. Nors šioje Politikoje vartojama sąvoka „nukentėjusysis“, pats asmuo turi teisę pasirinkti, kaip nori būti įvardijamas.
„Paslaugų ir paramos gavėjų apsauga“	Ši sąvoka reiškia politikų, procedūrų ir praktikų visumą, padedančią užtikrinti, kad Organizacija būtų saugi vaikams ir suaugusiesiems – Paslaugų ir paramos gavėjams bei jų šeimos nariams. Žalą jiems retkarčiais gali padaryti tyčiniai atskirų Organizacijos darbuotojų ar atstovų veiksmai. Tokio elgesio netoleruojame ir laikomės ryžtingų priemonių, kad jam užkirstume kelią bei tinkamai į jį reaguotume. Sieksime, kad visi, susiję su Organizacija, būtų tinkamai informuoti ir žinotų, kaip reaguoti į smurto prieš vaikus ir suaugusiuosius bei jų seksualinio išnaudojimo atvejus – tiek gyvai, tiek internetu. Kiekvienas, atstovaujantis Organizacijai, su Paslaugų ir paramos gavėjais privalo elgtis tinkamai tiek darbe, tiek asmeniniame gyvenime ir niekada nepiktnaudžiauti pasitikėjimu, kurį suteikia jo pozicija Organizacijoje. Taip pat žinome, kad Žala gali kilti ir dėl netyčinių veiksmų, prevencijos stokos ar kitokio neveiklumo, taip pat dėl nelaimingų atsitikimų, kurių būtų galima išvengti. Tokias rizikas padeda sumažinti Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugos aspekto įtraukimas į programų planavimą ir kitas veiklos sritis, įskaitant skaitmeninę aplinką.

	Kitaip tariant, Politika yra mūsų siekis užtikrinti, kad viskas, kas nuo mūsų priklauso, būtų padaryta siekiant vaikų bei suaugusiųjų, su kuriais dirbame, saugumo ir gerovės. Tai padeda užtikrinti patikimus pagrindus vaikų teisių įgyvendinimui.
„Politikos taikymo sfera“	1. Ši Politika taikoma: Organizacijos darbuotojams, Valdybos nariams, savanoriams, praktikantams (toliau šios Politikos tikslais visi kartu vadinami „Darbuotojais“). 2. Organizacijos nariams (toliau – „Nariai“). 3. Organizacijos Paslaugų ir paramos gavėjų atstovams, paslaugų teikėjams, prekių tiekėjams ir partnerių darbuotojams bei atstovams, kitiems individams, grupėms ar organizacijoms, kurie (-ios) turi formalų / sutartinį santykį su Organizacija (toliau visi kartu vadinami „Partneriais“) ir turi tiesioginį kontaktą su Organizacijos Paslaugų ir paramos gavėjais (nebent būtų formaliai sutarta, kad partnerė organizacija laikysis savo paslaugų ir / ar paramos gavėjų apsaugos politikos). 4. Paramos davėjams, žurnalistams, įžymybėms, politikams ir kitiems asmenims (toliau šios Politikos tikslais jie vadinami „Atstovais“), kurie dalyvauja Organizacijos veiklose ar ateina į jos biurus ir turi kontaktą su Organizacijos Paslaugų ir paramos gavėjais, ši Politika galioja jų dalyvavimo Organizacijos veiklose ar vizitų jos biuruose metu. 5. Visi aukščiau išvardintieji privalo vadovautis šia Politika tiek profesiniame, tiek asmeniniame gyvenime, bendraujant tiek gyvai, tiek internetu. Politikos pažeidimai iš Darbuotojų, Narių pusės gali sąlygoti atleidimą iš darbo / pareigų ar šalinimą iš Narių. Politikos pažeidimai iš Partnerių / Atstovų pusės gali sąlygoti santykių su jais, įskaitant pirkimo, partnerystės ar kitokios sutarties nutraukimą. Be to, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, apie bet kokius pagrįstus įtarimus dėl netinkamo elgesio su Organizacijos Paslaugų ir paramos gavėjais bus informuojamos atitinkamos valstybės institucijos.
„Seksualinis išnaudojimas, prievarta ir priekabiavimas“	Tai apima faktinį piktnaudžiavimą (arba bandymus piktnaudžiauti) kito asmens pažeidžiama pozicija, savo galia ar kito asmens pasitikėjimu siekiant seksualinių tikslų, įskaitant, bet neapsiribojant finansinės, socialinės ar politinės naudos iš kito asmens seksualinio išnaudojimo gavimą. Toks elgesys gali vykti tiek gyvai, tiek internetu (pvz., reikalaujant ar siunčiant seksualinio pobūdžio turinį). Pagal šią Politiką vaiko seksualiniu išnaudojimu yra laikomi bet kokie lytiniai santykiai su asmeniu, jaunesniu nei 18 metų. Netinkamai suprastas vaiko amžius nėra pasiteisinimas. Seksualinė prievarta – tai seksualinio pobūdžio veiksmai, atliekami tam

	tikro asmens atžvilgiu prieš jo valią. Priekabiavimas – tai nepageidaujamas žodinis, fizinis ar vizualinis elgesys, susijęs su asmens lytimi, šeimynine padėtimi, seksualine orientacija, rase (įskaitant odos spalvą, tautybę arba etninę ar tautinę kilmę), religija ar tikėjimu, amžiumi ar negalia, kurio tikslas ar poveikis yra pažeisti asmens orumą arba sukurti bauginančią, priešišką, žeminančią ar įžeidžiančią aplinką.
„Skaitmeninė apsauga“	Informacinės sistemos ir ryšio technologijos, įskaitant internetą, socialinius tinklus ir skaitmeninius vaizdus. Pavyzdys: draudžiama viešinti Paslaugų ir paramos gavėjų atvaizdus asmeninėse socialinių tinklų paskyrose be tam skirto Organizacijos sutikimo.
„Smurtas prieš vaiką“	Smurtas prieš vaiką apima viską, ką asmenys, institucijos ar sukurti procesai daro ar nesugeba padaryti, dėl to padaroma tiesioginė ar netiesioginė žala vaikui arba kas apriboja galimybę vaikui saugiai ir sveikai vystytis iki suaugusio asmens. Pasaulio Sveikatos Organizacija yra apibrėžusi šias pagrindines smurto kategorijas: fizinis smurtas, emocinis smurtas, seksualinis smurtas ir išnaudojimas, nepriežiūra ir aplaidus traktavimas. Fizinis smurtas apima grubios fizinės jėgos panaudojimą su tikslu faktiškai ar tikėtinai sužeisti ar sukelti skausmą. Emocinis arba psichologinis smurtas apima žeminantį ir nuvertinantį elgesį, tokį kaip prasivardžiavimą, nuolatinį kritikavimą, menkinimą, gėdinimą, izoliavimą. Seksualinis smurtas apima visas seksualinės prievartos formas, įskaitant kraujomaišą, ankstyvas ar prievartines vedybas, iššaginimą, įtraukimą į pornografiją, seksualinę vergiją. Seksualinis smurtas prieš vaikus gali taip pat įtraukti netinkamą vaikų lietimą, netinkamos seksualinės kalbos naudojimą vaikų atžvilgiu, pornografinės medžiagos vaikams demonstravimą. Nepriežiūra apima pagrindinių fizinių ir (arba) psichologinių poreikių nepatenkinimą tyčia arba dėl aplaidumo.
„Suaugusysis“	Bet kuris Organizacijos Paslaugų ir paramos gavėjas nuo 18 m. amžiaus.
„Vaikas“	Bet kuris asmuo iki 18 m. amžiaus.

4. SUSIJĘ ORGANIZACIJOS DOKUMENTAI

1.	Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugos politikos santrauka
2.	Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugos elgesio kodeksas bei vaikams ir jaunuoliams draugiška jo versija
3.	Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugos politikos įgyvendinimo procedūros
4.	Paslaugų ir paramos gavėjų apsaugos vertinimo įrankis
5.	Pranešimų apie pastebėtus pažeidimus politika
6.	Pranešimų apie pastebėtus pažeidimus procedūros
7.	Pranešimų nagrinėjimo ir pagalbos nukentėjusiems procedūra